

**EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL
PREUNIVERSITAR**

14 iulie 2026

Probă scrisă

**CONSILIERE PSIHOPEDAGOGICĂ
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE**

Varianta 2

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

A.

a. precizarea rolului comunicării în exprimarea emoțiilor (de exemplu: rol în gestionarea energiei trăirilor emoționale în sensul valorificării ei în direcția dezvoltării persoanei; rol în controlul comportamentului verbal-motoriu ca premisă a constituirii mecanismelor de apărare a Eului); **2 puncte**

b. câte 1 punct pentru enumerarea oricăror trei bariere ale comunicării în activitatea consilierului școlar (de exemplu: tendința de a judeca; oferirea de soluții; evitarea abordării unor probleme importante); **3x1p=3 puncte**

c. câte 2 puncte pentru descrierea modalităților de gestionare a oricăror două bariere de comunicare în procesul de consiliere a beneficiarilor aflați în situații conflictuale, menționate la subpunctul b.; **2x2p=4 puncte**

d. - redactarea textului cerut: redactare care evidențiază diferența dintre cele două tipuri de comunicare date - 4p; **4 puncte**

- încadrarea în limita de spațiu precizată;

1 punct

Notă: În situația în care candidatul doar precizează caracteristicile fiecăreia dintre cele două tipuri de comunicare (de exemplu: *comunicare pasivă* – conduce la un comportament care poate fi descris ca răspunsul unei persoane care încearcă să evite confruntările, conflictele; *comunicare agresivă* - utilizarea criticii în comunicare, considerarea drepturilor personale mai importante decât ale altora, exprimarea ostilității și furiei), fără să evidențieze diferența cerută, se acordă câte 1 punct.

e. câte 2 puncte pentru prezentarea specificului a trei tipuri de comunicare utilizate în consilierea școlară, altele decât cele abordate la subpunctul d. (de exemplu: *comunicarea evaluativă* - cel mai frecvent mod de a provoca o reacție defensivă; *comunicarea descriptivă* - cea mai eficientă modalitate de prevenire a reacțiilor defensive și a blocării comunicării; *comunicarea empatică* - formă de comunicare care previne reacțiile negative despre sine și despre ceilalți); **3x2p=6 puncte**

Notă: În situația în care candidatul doar precizează trei tipuri de comunicare, altele decât cele abordate la subpunctul d., fără să le prezinte, se acordă câte 1 punct.

B.

a. precizarea conținutului conceptului dat (de exemplu: dependența de internet reprezintă pierderea controlului asupra impulsurilor și utilizarea compulsivă a mediului online); **2 puncte**

b. explicarea diferenței cerute (de exemplu: diferența constă în capacitatea de autoreglare, astfel, în utilizarea funcțională a internetului autocontrolul este subordonat Eului, în timp ce, în situația utilizării problematice, autocontrolul se manifestă prin dificultăți de autoreglare a impulsurilor); **4 puncte**

c. câte 1 punct pentru menționarea oricăror trei aspecte caracteristice comportamentelor de risc asociate utilizării excesive a internetului (de exemplu: iritabilitate, anxietate, neglijarea realității); **3x1p=3 puncte**

d. câte 3 puncte pentru prezentarea oricăror trei modalități de prevenire a dependenței de internet în mediul școlar (de exemplu: *monitorizarea timpului alocat mediului online* – stabilirea unui program orar/evidența timpului/utilizarea alarmelor de depășire a timpului stabilit; *consolidarea relațiilor sociale* – încurajarea interacțiunilor față în față, participări la diverse acțiuni sportive, educaționale; *dezvoltarea abilităților de coping* – gestionarea stărilor interioare negative și dirijarea acțiunilor către alte medii care să nu implice refugiul în mediul online etc.); **3x3p=9 puncte**

Notă: În situația în care candidatul doar precizează modalitățile de prevenire, fără a le prezenta, se acordă câte 1 punct.

e. câte 3 puncte pentru descrierea oricăror trei strategii de intervenție utilizate în consilierea elevilor cu risc de dependență de internet (de exemplu: *stabilirea scopurilor programului de utilizare a internetului* – grafic tematic și orar zilnic care să faciliteze accesul minimal la internet; *monitorizarea interacțiunilor față în față* – grafic al activităților educative, culturale și de voluntariat; *utilizarea activităților suport din partea specialiștilor* – monitorizarea participării elevilor cu risc de dependență de internet la activități de consiliere individuală, de grup, terapie etc.); **3x3p=9 puncte**

Notă: În situația în care candidatul doar precizează strategiile de intervenție, fără a le descrie, se acordă câte 1 punct.

f. câte 2 puncte pentru numirea oricăror două modalități de intervenție ale profesorului consilier școlar cerute (de exemplu: consiliere individuală; elaborarea de programe de intervenție);

2x2p=4 puncte

g. câte 2 puncte pentru ilustrarea prin două exemple, a importanței măsurilor de sprijin pentru promovarea comportamentelor sănătoase în scopul combaterii dependenței de internet;

2x2p=4 puncte

h. detalierea rolului profesorului consilier școlar în consilierea pentru părinții elevilor aflați în situații de risc privind utilizarea internetului (de exemplu: rol în prevenirea apariției dependenței de internet prin informarea părinților și sensibilizarea acestora privind potențialele semnale ale apariției dependenței de internet, contactul permanent cu părinții elevilor aflați în situații de risc privind utilizarea internetului); **3 puncte**

i. utilizarea adecvată a limbajului de specialitate **1 punct**

j. încadrarea în limita de spațiu precizată **1 punct**

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

1. câte 3 puncte pentru formularea oricăror trei exemple de activități de învățare specifice consilierii și dezvoltării personale care să vizeze competența specifică data (de exemplu: exerciții de identificare a emoțiilor utilizând suporturi diverse: imagini, fotografii, povești, piese de teatru, secvențe de film; exerciții de auto-reflecție cu privire la emoțiile personale prin completarea propozițiilor lacunare de tipul: „Eu simt ... atunci când ...”; asocierea între o activitate preferată, precum: lectura, dansul, șahul, mersul cu rolele și emoția pe care un copil o trăiește realizând această activitate, utilizând suporturi vizuale cu denumirea emoțiilor);

3x3p=9 puncte

2. a) precizarea semnificației conceptului de evaluare formativă (de exemplu: tip de evaluare care vizează ameliorarea instruirii sau a materialului didactic); **5 puncte**

b) câte 3 puncte pentru menționarea oricăror două instrumente de evaluare alternative utilizate în consilierea școlară (de exemplu: portofoliul de dezvoltare personală/vocațională; jurnalul reflexiv); **2x3p=6 puncte**

3. - câte 3 puncte pentru prezentarea necesității utilizării în activitatea de consiliere psihopedagogică a fiecăreia dintre cele trei metode date; **3x3p= 9 puncte**

Notă: În situația în care candidatul doar precizează înțelesul fiecăreia dintre metodele date (de exemplu: *învățarea prin cooperare* – organizarea, în funcție de obiectivele operaționale bine stabilite, a activității în grup a elevilor, valorizează nevoile acestora de a lucra în grup, de a se corecta reciproc; *problematizarea* – proiectarea și efectuarea de activități de căutare independentă a răspunsurilor/soluțiilor pentru o problemă; *proiectul* – permite identificarea existenței unor capacități și cunoștințe superioare etc.), fără a menționa necesitatea utilizării lor, se acordă câte 1 punct.

- încadrarea în limita de spațiu precizată.

1 punct